

Inhoudsopgave stamgroep 2

- Openingstijden & continuïteit
- Overgang & wennen
- Observatie & mentor
- Vier ogen principe
- Onze visie
- Binnenkomst & ontvangst
- Tafelmomenten &voeding
- Spelen bij SWV
- Opendeuren beleid & stamgroep
- Slapen &verzorgen
- Ophalen
- Handelen ontwikkeling en signaleren problemen
- Staigiares en vrijwilligers
- Extra opvang aanvragen en ruiltegoed

PEDAGOGISCH BELEIDPLAN 2-4 GROEP2

Openingstijden en continuïteit

SWV is dagelijks geopend van 7.30 uur tot 18.00 uur, 49 weken in het jaar m.u.v. de officiële feestdagen en evt. studiedagen. Op de stampgroep van de peuters zijn 16 kindplaatsen.

3-uursregeling

Er wordt afgeweken van het leidster-kind-ratio van:

-7.30 uur tot 9.00 uur

-12.30 uur tot 13.30 uur

-17.30 tot 18.00 uur

Afhankelijk van de bezetting zijn er verschillende diensten te verdelen:

-7.30 uur tot 16.00 uur

-8.30 uur tot 17.30 uur

-09.00 uur tot 18.00 uur

Onze medewerkers worden ingedeeld op de groepen zoals het ratio van ons verwacht. Dit zijn wisselende diensten doordat de aanwezigheid van de kinderen verschilt per dag en van de contracturen van onze medewerkers. Wel zorgen wij ervoor dat er op iedere groep 1 gehele dag minstens 1 vast gezicht aanwezig is. Daarnaast hebben onze medewerkers recht op pauze. Deze hebben wij zo ingedeeld dat wanneer de meeste kinderen op bed liggen, er pauze gehouden wordt. Op deze manier kunnen wij onze aandacht en energie nog steeds voldoende aan alle kinderen geven. Mocht er tussendoor hulp nodig zijn vanuit de medewerker op de groep, komt er altijd iemand terug om te helpen.

Leidster-kind-ratio:

1 leidster per 8 kinderen van 2-3 jaar.

1 leidster per 8 kinderen van 3-4 jaar.

Het aantal kindplaatsen binnen SWV is totaal 16 kindplaatsen per stampgroep.

Groepsruimte	Aantal m2	Aantal op te vangen kinderen	Aantal m2 nodig bij maximale groepsgrootte
Stampgroep 2 2-4	50,05 m2 +21,08 m2= 71,13 m2	16	56 m2

Continuïteit

In het belang van het kind met betrekking tot de relatie die het heeft met de pedagogisch medewerkster, wordt ervoor gezorgd dat er een maximaal aantal vaste pedagogisch medewerkers op de groep werken. Een vaste pedagogisch medewerkster biedt emotionele veiligheid aan het kind, de pedagogisch medewerkster kent het kind en waar het behoefte aan heeft. Het criterium van 2-4 jarige is maximaal drie verschillende gezichten.

Dat betekent dat er dus meer pedagogisch medewerkers op de groep werken, naast de vaste gezichten. Vaste gezichten worden bepaald per kind, niet op groepsniveau. Het is een streven om per groep vaste pedagogisch medewerkers aan te houden. Het komt echter voor dat dit (tijdelijk) niet haalbaar is. Hier wordt kritisch naar gekeken en een zo best mogelijke oplossing bedacht. Ouders kunnen hierover geïnformeerd worden, mondeling of via een brief aan de deur en/of via nieuwsbrief.

Intake en mentor

Voor de startdatum heeft de mentor van het kind een intakegesprek met de nieuwe ouders. Tijdens dit gesprek wordt er uitleg gegeven over de dagelijkse gang van zaken bij SWV, maar ook over afspraken omtrent opvoeding, verzorging, slapen en de gewoonten van het kind. Er worden dan ook wendata afgesproken, op deze dagen mag het kind een paar uur komen wennen, alvorens het begint.

Observatie en mentor

Elke dag informeren wij mondeling ouders over de dag van hun kind. Mondelinge overdracht vindt plaats tijdens de haal- en brengmomenten. Pedagogisch medewerkers informeren ouders over de belevenissen van de dag.

Rond iedere verjaardag van het kind, wordt er een observatie gedaan door de mentor van het kind. De mentor informeert ouders hierover en zal, wanneer ouders hier behoeften aan hebben, een 10-minutengesprek voeren.

Vier ogen principe binnen SWV

Het vier-ogen-principe houdt in dat er altijd toezicht is tijdens de werkzaamheden van beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding en vrijwilligers. Het vier-ogen-principe bestaat uit doorzichtige afscheidingen en open ruimtes waarin iedereen elkaar kan zien en horen.

Randvoorwaarden vier ogen principe

- Er wordt gestreefd naar meer dan een pedagogisch medewerkster op de groep.
- Pedagogisch medewerkers zijn altijd samen tijdens een uitje buiten SWV.
- Pedagogisch medewerkers lopen zonder voorankondiging de hele dienst bij elkaar de ruimte in.
- Er zijn doorzichtige afscheidingen tussen de stamgroepen en de verschoonruimte.
- Op de slaapkamer is een babyfoon aanwezig.

- Wanneer het laatste kind van een van de stampgroepen is opgehaald voegt zij zich samen bij de andere stampgroep. SWV heeft 2 stampgroepen (0-2 & 2-4 jaar).

Indien de situatie zich voordoet dat er 1 pedagogisch medewerker op de groep staat, is er op verschillende manieren toezicht. Er hangen camera's in het pand waarop live mee gekeken kan worden. Deze camera hangen in de hal, en op stampgroep 1. Dit zijn de ruimtes waarin iemand alleen kan en mag staan. Wanneer er geen beweging of zicht is vanuit de camera's wordt er door de achterwacht contact opgenomen met de locatie. Bij geen gehoor zal er binnen 5 minuten iemand aanwezig zijn. Deze persoon beschikt over een sleutel van het pand. Daarnaast is er een sleutel aanwezig in de omgeving van het pand zodat iedere pedagogisch medewerker ten alle tijden binnen kan lopen.

De camera kan worden meegekeken door 2 pedagogisch medewerkers. De achterwacht is J de kleuver.

Er kan ten alle tijden iemand binnen lopen op de locatie om het 4 ogen principe te kunnen waarborgen. Ook zetten wij wanneer wij hier over beschikken onze stagiaires in. Zij zijn op de hoogte van de meldcode en beschikken over de telefoon nummers van onze collega's zodat ze ten alle tijden iemand kunnen bellen in geval van nood.

De visie van SWV

Wat houdt onze visie in?

Alle baby's zijn leergierig geboren. Je kind ontwikkelt zich het beste als hij of zij zoveel mogelijk zelfstandig, onafhankelijk, op eigen initiatief en in zijn of haar eigen tempo de wereld en zichzelf kan ontdekken. Hierbij staan bewegen, spelen en verzorgen centraal, maar het allerbelangrijkste is een goede hechting tussen je baby en zijn of haar verzorger(s). Om zich vrij te bewegen en zelfstandig te spelen en leren, moet je kind zich namelijk veilig voelen.

Respectvolle verzorging

De hechting tussen baby's en hun verzorgers is het aller belangrijkste. Dit bereik je door middel van respectvolle verzorging. Behandel je kind hoe je zelf ook behandeld wilt worden. Bereid je kind voor op wat komen en geef je kind de tijd hier op te reageren. Daarnaast geef je je kind de ruimte te doen wat hij of zij zelf wilt. Zelf kunnen ontdekken van en leren staat hierbij centraal. Bijvoorbeeld zelf uit een doorzichtige beker drinken of al staande een schone luier aankrijgen. Dit geeft je kind zelfvertrouwen .

Anticiperen, participeren en coöpereren

Vertel je kind altijd wat jullie gaan doen. Dan kan je kind hier zich op voorbereiden (anticiperen). Als het kind wat ouder is , kan hij of zij mee doen (participeren). En nog later zal hij of zij meewerken (coöpereren). Zo bouwen jullie samen een veilige hechte band op.

Het is daarom van belang om eerst contact te maken met je kindje. Benoem alles wat jij of je kind doet. Zo is je kindje voorbereid op wat gaat komen. Door dit te doen kan je kindje gaan participeren.

Je kind gaat verbanden leggen. Het kind weet dat Y gebeuren als hij X ziet of hoort. Zo leer je je kind grip op de wereld om hem heen te krijgen.

Communicatie

Om een goede band op te bouwen met je kind, is communicatie van groot belang. Je moet je kind zien als een actieve partner, die met zijn mimiek, bewegingen en geluiden heel veel duidelijk kan maken. Om te begrijpen wat je kind bedoelt, moet je hem of haar goed kennen. Vaste verzorgers zijn dan ook een *must*. Het is belangrijk dat een kind een vaste verzorger heeft die extra tijd neemt om het kind te observeren, ook bij een kinderopvang (elk kind bij SWV heeft een mentor). Hierdoor leren ze elkaar heel goed kennen. Dit creëert een hechte band tussen de pedagogisch medewerkster en het kind, maar ook tussen de medewerker en de ouders. Neem extra tijd voor de verzorging, zodat je kind de volle aandacht heeft.

Intensieve aandacht

Bij respectvolle verzorging hoort onder andere dat je de tijd neemt voor je kind. Verzorging moet niet even snel tussendoor gebeuren, maar verdient aandacht. Plan bewust tijd in voor de verzorging van je baby. Neem bijvoorbeeld minstens 10 minuten de tijd voor een schone luier, het eten of het naar bed brengen van je kind. Door de tijd te nemen, heeft je kind de ruimte om actief met het verzorgmoment mee te doen, in plaats van passief de verzorging te ondergaan. Zet je kind bij het eten bijvoorbeeld niet op een stoel en voer hem, maar neem hem lekker op schoot en maak er echt een momentje van. Je kind kan zo actief meedoen en merkt dat hij of zij een aandeel heeft in het moment. Dit is goed voor zijn of haar autonomie en zelfvertrouwen. Als je je kind goed observeert, leer je met hem of haar te communiceren en ontstaat interactie.

Rust

Ook rust is belangrijk. Je kind moet zich volledig op zichzelf, zijn lijfje en eigen ontwikkeling kunnen focussen. Dit betekent dat de omgeving niet te veel afleiding en prikkels geeft. De aankleding en inrichting van de ruimte moet eenvoudig en neutraal zijn, zodat dit niet voor afleiding zorgt.

Bewegingsvrijheid (zie opendeurbeleid)

Om ontwikkeling door te maken, hebben kinderen vrijheid nodig om te bewegen. Een verzorger moet een kind daarom nauw observeren om te zien in welk ontwikkelingsstadium hij zit. Vervolgens moet de verzorger een optimale omgeving creëren, afgestemd op het ontwikkelingsstadium en de behoefte van het kind.

Eigen tempo

Een ander belangrijk onderdeel van bewegingsvrijheid, is je kind de ruimte geven om zich in zijn eigen tempo te ontwikkelen. Pak je kind niet zomaar bij de hand van: 'Kom, je moet nu toch wel leren lopen'. Wacht rustig tot je kind daaraan toe is en stimuleer hem om zichzelf op te trekken en langs objecten te lopen.

Het is niet van belang *wanneer* je kind een vaardigheid ontwikkelt, maar *hoe*. Als een kind echt geen aanstalten maakt om zich verder te ontwikkelen, proberen we hem uit te dagen. Denk aan een speeltje net buiten zijn bereik leggen en hem motiveren het speeltje te pakken. Maar we zullen een kind nooit pushen om iets te doen waar hij misschien nog niet aan toe is.

Het speelgoed is bij voorkeur zo eenvoudig mogelijk. Het idee hierachter is dat je kind er dan zelf creatief mee aan de slag gaat en zelf ontdekt wat hij ermee kan, en vooral *wil*, doen. Passief speelgoed maakt een actieve baby.

Start van de dag

De dag begint bij SWV om 7.30. Als ouders vroeger willen komen kan dat na aanvraag vanaf 6.30. Er is inloop van 7.30 tot 8.30. Maar als er onverwachts iets tussen komt of de ochtend loopt niet hoe de ochtend moet lopen kan er afgeweken worden van de inlooptijd. Wij willen dat u en uw kind(eren) rustig de dag bij ons beginnen zonder tijdsdruk. Dit zal de rest van de dag ten goede komen.

Binnenkomst met uw peuter

Een peuter kan door scheidingsangst moeite hebben met de overstap van de ouder naar de pedagogisch medewerkster. De pedagogisch medewerkster zal het kind de tijd geven om even rond te kijken en het dan uitnodigen om (eventueel samen met de ouder) een spelletje te doen op een rustig plekje. Als de ouder daar geen tijd voor heeft neemt de pedagogisch medewerkster de peuter over van de ouder, laat ouder en kind kort afscheid nemen en zwaait dan samen met het kind de ouder uit (de pedagogisch medewerkster kan samen met ouders een plan van aanpak maken om de overgang beter te laten verlopen). Daarna wordt het kind getroost en wordt het geholpen om te gaan spelen.

Tafelmomenten en voeding (zie protocol voedingsbeleid)

Kinderen eten en drinken om gezond te blijven en om ervan te genieten. Daarnaast is eten en drinken bij uitstek een plezierig en sociaal gebeuren, kinderen worden steeds zelfstandiger, leren rekening houden met elkaar en voeren gesprekken aan tafel. Persoonlijke en sociale

competenties staan hier centraal. Rituelen zijn belangrijk voor kinderen om scriptkennis te ontwikkelen, dit is het herkennen van patronen in gebeurtenissen. Rituelen maken gebeurtenissen voorspelbaar, waardoor kinderen weten wat er van hen verwacht wordt. Daarom verlopen maaltijden volgens een min of meer vast ritueel.

Randvoorwaarden bij tafelmomenten

- Er is voor ieder kind een eigen bord, beker en bestek en dit wordt standaard aangeboden.
- Maaltijden worden gepland en voorbereid. (kinderen zitten gekleed aan tafel, dus uitkleden voor het slapen gebeurt na de maaltijd).
- Er is een taakverdeling onder de pedagogisch medewerkers
- We werken volgens de richtlijnen van ons voedingsbeleid (zie protocol)

Pedagogisch handelen bij tafelmomenten

Het handelen van de pedagogisch medewerkster is gericht op het kind en ontspannen laten verlopen van de maaltijden. Dit betekent dat gezelligheid voorop staat en meer aandacht krijgt dan het volgen van regels of afspraken. Macht en dwang worden nooit gebruikt in relatie tot voeding. Tijdens eetmomenten hanteren wij het principe van 'pedagogisch mee-eten': de pedagogisch medewerkster geeft het goede voorbeeld m.b.t. de voeding en de gezamenlijkheid van het moment door mee te eten.

Peuter

De pedagogisch medewerkster zit met de kinderen aan tafel, voert gesprekjes met kinderen en stimuleert kinderen om op elkaar te reageren. "Kijk, Teun vindt de tomaat heel lekker. Wat vind jij lekker Sanne?" Op deze manier worden de maaltijdsituaties waarin kinderen als vanzelf sociale vaardigheden oefenen. De pedagogisch medewerkster geeft hierin het goede voorbeeld. Natuurlijk kan het niet altijd alleen maar gezellig zijn aan tafel. Kinderen hebben ook wel eens last van elkaar of storen elkaar. De pedagogisch medewerkster benoemt dan de gevoelens van kinderen en helpt hen om de ander iets te vragen. Peuters krijgen de gelegenheid om te helpen met tafel dekken en pas als alles klaar staat gaan de kinderen aan tafel. Kinderen worden gestimuleerd om zoveel mogelijk zelf te kiezen wat ze op een broodje willen. Wel beginnen we eerst met hartig (bijvoorbeeld kaas, kip vegetarische smeerworst) en dan met zoet (bijvoorbeeld honing, appelstroop, jam met minder suiker).

Daarnaast worden ze gestimuleerd om zelf hun brood te smeren en krijgen ze complimentjes voor hun pogingen. Het resultaat is minder belangrijk (een half gesmeerde boterham is ook goed). Hulp van de pedagogisch medewerkster is gericht op het 'leren om het zelf te doen'. Maaltijden variëren in lengte afhankelijk van de behoefte van kinderen.

Verjaardagsfeestje vieren (zie protocol traktatie beleid)

Tijdens het vieren van een feestje worden er in de kring liedjes gezongen voor de jarige. De jarige krijgt een mooie muts van papier en indien gewenst mag het kindje trakteren. Wij geven de voorkeur aan een gezonde traktatie. Er wordt ook wel eens getrakteerd op een klein speeltje of mooi kaartje.

Spelen bij Spelendwijs Veenendaal

Spelen en leren spelen is de natuurlijke manier van kinderen om te leren. Al spelend leren ze initiatieven nemen, beslissingen nemen, plezier maken, volhouden, weerstand bieden en nog veel meer vaardigheden. Kinderen spelen de hele dag door, alle activiteiten op een dag zijn speel/leermomenten voor kinderen: het aandoen van jas en schoenen voor het naar buitengaan, het uitkleden voor het naar bed gaan, het eten, etc. Tijdens al deze momenten hebben we oog voor het speel/leermoment, maar vooral tijdens vrij spel, activiteiten en het buitenspelen besteden wij extra aandacht aan spelen en leren. Spelen en leren is hieronder opgedeeld in drie elementen: *vrij spel*, *activiteiten en buiten spelen*. Na een stukje theorie volgen een aantal randvoorwaarden, waarna het pedagogisch handelen beschreven wordt, ingedeeld naar leeftijd.

Vrij spel

Vrij spelen is een innerlijke behoefte van kinderen. Het is de manier waarop zij de wereld en zichzelf ontdekken. De pedagogisch medewerkster schept de voorwaarden om rijk spel en leren te ontlocken bij kinderen door de inrichting en indeling van de ruimte, door vaste momenten voor vrij spel in te plannen in het dagritme, door te observeren en te plannen. Maar vooral door aan te sluiten bij het spontane spelen en leren van kinderen, kansen te zien, kansen te grijpen. De pedagogisch medewerkster kijkt naar wat het kind al kan en sluit hierbij aan om het een stapje verder te brengen in zijn ontwikkeling. Uit onderzoek blijkt dat de spelbetrokkenheid van kinderen hoger is als de pedagogisch medewerkster langere tijd in de nabijheid van kinderen is op een vaste plaats in de groep tijdens vrij spel. Dit komt omdat de kinderen dan weten waar ze is: ze is beschikbaar voor een bemoedigend lachje, een knikje, een vraag, voor troost. Doordat het kind niet constant in de gaten hoeft te houden waar de pedagogisch medewerkster is, kan het zich verdiepen in zijn spel waardoor de leerervaring rijker is. Conflictjes zijn een belangrijk en leerzaam onderdeel van het vrije spel van kinderen. "Ze leren vaardigheden om rekening te houden met elkaar, strategieën om de ander te overtuigen of te verleiden om toe te geven en ze leren zich te verzoenen nadat ze het conflict hebben gewonnen of verloren. In het vrije spel komen vrijwel alle ontwikkelingsgebieden in hun onderlinge samenhang aan bod. Kinderen spelen met hun hele lijf (motoriek) en al hun zintuigen. Ze spelen samen en krijgen te maken met zowel positieve (samen lachen) als negatieve emoties (conflicten). Ze gebruiken taal en lossen problemen op. Ze ordenen en meten en experimenteren. Ze beleven hun natuurlijke omgeving en leven zich uit in muziek, dans en creatieve expressie. Dit is de reden waarom het vrije spel in de kinderopvang een belangrijke plek inneemt en moet innemen en waarom de kwaliteit ervan bewaakt moet

worden. Dit doen we door een aantal randvoorwaarden te creëren en het handelen van de pedagogisch medewerkster te beschrijven.

Randvoorwaarden bij vrij spel

- Er is een vast dagritme, waarin vrij-spelmomenten zijn ingebouwd (minimaal 2 per dag)
- Er is een taakverdeling (waardoor 1 pedagogisch medewerkster beschikbaar kan zijn tijdens vrij spel)
- • De ruimte is ingedeeld in hoeken (waardoor kinderen een gerichte keuze kunnen maken tijdens vrij spel, in kleine groepjes (of alleen) kunnen spelen en waardoor groepjes elkaar niet storen)
- De hoeken zijn goed (uitdagend en compleet) ingericht en aangekleed. Er is voldoende materiaal dat uitnodigt om ermee te spelen
- De materialen zijn zichtbaar, geordend en door kinderen zelf te pakken
- Er zijn voorzieningen voor zand- en waterspel binnen en buiten.
- Er zijn afspraken over het gebruik van de hoeken en het materiaal. Kinderen mogen bijvoorbeeld binnen bepaalde en bekende grenzen het materiaal gebruiken in een andere hoek of voor ander spel dan waar het voor bedoeld is.

Tijdens het vrij spel van kinderen stemt de pedagogisch medewerker haar handelen af op de behoefte van het kind op dat moment. Die behoefte kan verschillen per kind en per leeftijdscategorie.

Peuter

Peuters spelen naast elkaar en ook samen. Als ze samen spelen doen ze elkaars handelingen na en hebben daar plezier om. Ook de handelingen van volwassenen worden nagedaan in spel: de afwas, roeren in een pan, drinken uit een kopje, tafel dekken etc. Ook spelen ze actieve spellen, maken ze puzzels, spelen ze met constructie materiaal. Met de pedagogisch medewerkster kunnen zij ook verschillende spellen doen. Ook spellen voor de oudere peuters. Er zijn daar speciaal drie plusgroepen voor. Hier zijn alleen de peuters die drie of ouder zijn met een aangepast programma mbt cijfers, kleuren, vormen etc.

Activiteiten

Behalve kansen zien en grijpen door beschikbaar te zijn tijdens vrij spel, creëren we ook kansen door na te denken over activiteiten die we kinderen bewust aanbieden. Hierdoor stimuleren we specifieke ontwikkel- en interessegebieden bij kinderen. Bij het aanbieden van activiteiten is het proces (wat beleven kinderen aan deze activiteit, welke ervaringen doen ze op?) altijd belangrijker dan het resultaat. Ook het helpen bij huishoudelijke taken is een speel/leermoment voor kinderen en wordt

daarom ook als activiteit gezien. Ook tijdens het georganiseerde activiteitenaanbod komen alle ontwikkelingsgebieden aan bod, maar nu vaker met specifieke aandacht voor één of een aantal ontwikkelingsgebieden én gericht op een bepaalde ontwikkelingsfase.

“Buiten de deur” activiteiten

Een activiteit buiten het kinderdagverblijf kan plaatsvinden als deze een toegevoegde waarde heeft voor kinderen. Denk hierbij aan het opdoen van nieuwe kennis en ervaringen en het samen herinneringen bouwen. Deze activiteiten hebben een terugkerende karakter en passen binnen het dagritme van de groep. Eten, drinken en slapen gebeurt op het kinderdagverblijf. Het stimuleren van de taalontwikkeling neemt hier een aparte plaats in. Dit doen we namelijk niet alleen tijdens een taalactiviteit, maar gebeurt voortdurend. De pedagogisch medewerkers praat de hele dag tegen kinderen, legt dingen uit en helpt kinderen hun emotie onder woorden te brengen. En ook onderling praten kinderen de hele dag met elkaar, dit wordt gestimuleerd en begeleid.

Randvoorwaarden bij activiteiten

- Er is een vast dagritme, waarin activiteiten zijn ingebouwd (minimaal 2 per dag).
- Het dagelijkse voorleesmoment is onderdeel van het dagritme
- Er is een taakverdeling (waardoor 1 pedagogisch medewerkster de activiteit kan begeleiden).
- Er is voldoende materiaal voor de activiteit, voor elk kind, voor elke leeftijd en ontwikkelingsgebied
- Er is op elke groep een activiteitenaanbod. Twee keer per dag vinden er activiteiten plaats.
- Er is tijdens de activiteit keuze voor kinderen in hoe ze materialen kunnen ontdekken en gebruiken, hoe ze kunnen communiceren, waar ze kunnen zitten en/of staan, hoe ze kunnen bewegen en wat ze willen zingen
- Wat kinderen doen en interessant vinden, is bepalend voor de duur van de activiteit. De tijd dat kinderen ontdekken en spelen met materialen kan sterk variëren. Pedagogisch medewerkers ronden de activiteit af als de kinderen de interesse verliezen.
- De pedagogisch medewerkster stelt zich flexibel op: kinderen krijgen de ruimte om iets anders te doen met het materiaal dan van tevoren bedacht is, er is voldoende materiaal voor iedereen die mee wilt doen, er wordt ruimte gemaakt voor nieuwkomers.
- Voor kinderen die niet mee willen doen met een activiteit zijn er alternatieve bezigheden.
- Er is een jaarplanning met thema's die aansluiten bij de belevingswereld van de kinderen en waarbij rekening wordt gehouden met de behoeftes, interesses en ontwikkelingsgebieden. Puk neemt hierbij een belangrijke plek bij ons in. Puk is onze leidraad en vanuit daar verwerken we thema's en nemen we Pukmee door de dag structuur.

Buitenspelen

Kinderen spelen binnen en buiten op een andere manier doordat de ervaring van ruimte, weer, natuur, licht, grond anders is waardoor het spel en onderzoek van kinderen verschilt met die in de binnenruimte. Binnen en buiten spelen vraagt andere vaardigheden en biedt andere mogelijkheden. Buiten is er ruimte voor grotere grovere en snellere bewegingen (rennen, hinkelen, fietsen), het ontdekken van de natuur (insecten, vogels, planten, vlinders, tuin, appelbomen,kruidentuin), en

andere elementen zoals de zon, schaduw, regen, sneeuw en wind. Buiten zijn er andere associaties en uitdagingen dan binnen en daardoor inspireert het kinderen tot ander spel. Nieuwe mogelijkheden zorgen voor verdieping in het spel, maken kinderen zelfstandig en vergroten hun zelf oplossend vermogen.

Randvoorwaarden bij buiten spelen

- Er is een vast dagritme, waarin dagelijkse buiten-speelmomenten zijn ingebouwd (minimaal 1 per dag).
- De buitenruimte is veilig, toegankelijk en zo uitdagend als mogelijk.
- De buitenruimte is groot genoeg zodat kinderen vrijuit kunnen ontdekken en bewegen.
- De ruimte lokt verschillende soorten spel uit, zoals bijvoorbeeld rijden met driewielers en karren, spelen met water en zand, klauteren, tekenen met stoepkrijt, ontdekken van natuurmaterialen, tenten en torens bouwen, rollenspel, verstoppen.
- De buitenruimte is geschikt voor kinderen van verschillende leeftijden en met verschillende interesses van 0 tot 4 jaar.
- Er zijn bloemen en planten waar kinderen aan mogen voelen, ruiken en eventueel van proeven (kruidentuin) onder begeleiding van een pedagogisch medewerkster.
- Het gebouw, bomen, struiken, parasols en/of zonneschermen bieden voldoende schaduw gedurende alle buitenspeeltijden
- Toestellen en materialen zijn ontworpen voor het ontwikkelingsniveau van peuters en zijn veilig en goed onderhouden.
- Alle speeltoestellen voldoen aan de eisen zoals gesteld in het Warenwetbesluit Attractie- en speeltoestellen.

Pedagogisch handelen bij buiten spelen

Het buitenspelen heeft de elementen van vrij spel én de elementen van activiteiten. Tijdens het buitenspelen zijn dus dezelfde uitgangspunten belangrijk als hierboven genoemd bij vrij spel en activiteiten. Toch heeft buiten spelen een andere dimensie dan binnen spelen, waardoor een aantal uitgangspunten hier toegevoegd worden. Deze gelden voor de begeleiding van kinderen van alle leeftijden. Ook tijdens vrij spel buiten is de pedagogisch medewerker beschikbaar voor de kinderen.

Ze wijst de kinderen op alle mogelijkheden die er buiten zijn en motiveert kinderen tot het benutten van andere materialen. Pedagogisch medewerkers verspreiden zich over de buitenruimte en er wordt een activiteit aangeboden waar een pedagogisch medewerkster aan mee doet. De pedagogisch medewerkster is zich bewust van haar voorbeeldrol in het buitenspel. Ze ondersteunt de kinderen in de onderzoekende houding. Denk hierbij aan de reactie van kinderen bij regen, zon, beestjes, bladeren, water, etc. Hierdoor wordt de creativiteit van kinderen weer op andere wijze gestimuleerd. Wanneer het weer het toelaat gaan we elke ochtend en middag met de kinderen naar buiten. Het buitenspelen vindt plaats op ons eigen terrein. Bij het naar buiten gaan wordt de kinderen geleerd om zelf de jas aan en uit te doen met het "jassen truc". Zo nodig helpt de pedagogisch medewerkster. We verzamelen alle peuters zittend in de hal. Als iedereen klaar is dan staan we op en gaan we naar buiten met alle kinderen. Op deze manier structureren we het naar buiten spelen.

Verlaten van de stamgroep

In de volgende situaties kunnen kinderen de stamgroep verlaten: Opendeurenactiviteiten. Ouders geven hier schriftelijk/digitaal toestemming voor doormiddel van een formulier.

Naar mate kinderen ouder worden, hebben zij, naast veiligheid en geborgenheid, behoefte aan een grotere leefomgeving. Daarom geven de pedagogisch medewerksters de kinderen op gezette tijden de gelegenheid om hun omgeving buiten hun eigen groep te verkennen en kinderen van andere groepen te leren kennen. De emotionele veiligheid van de kinderen tijdens deze activiteiten is gewaarborgd doordat kinderen altijd terug kunnen naar hun eigen groep en doordat ze begeleid worden bij deze activiteiten. Door het gezamenlijk buitenspelen en het samenvoegen van groepen kennen kinderen elkaar en andere pedagogisch medewerkers. Wij hebben extra aandacht en zorg voor de behoefte van baby's tijdens deze activiteiten. Op onze locatie hebben we 2 stamgroepen, 0-2 en 2-4 jaar

Samenvoegen van de groepen tijdens vakantiedagen of op dagen als er structureel minder kinderen zijn, kunnen groepen worden samengevoegd. Het samenvoegen kan structureel op een specifieke dag van de week zijn met een structureel lagere bezetting en in vakantieperioden. Indien de maximale groeps grootte het toelaat, kunnen volledig aanwezige stamgroepen structureel worden samengevoegd tot één groep waarbij in principe één vaste pedagogisch medewerkster aanwezig is op. Voor zowel kinderen als ouders wordt inzichtelijk gemaakt welke ruimte en welke groep dit is middels het informatiebord bij de deur van de groep. Het samenvoegen van groepen biedt voordelen t.o.v. het werken met groepen met minder kinderen. Er zijn meer speelmogelijkheden voor kinderen en als door het samenvoegen twee pedagogisch medewerkers op de groep werken draagt het bij aan transparantie en veiligheid. Ook aan het begin en het einde van de dag kunnen groepen samengevoegd worden

Slapen en verzorgen

Het is goed om veel tijd aan rustmomenten op de dag te besteden. Elke leeftijd heeft een andere behoefte. Dezelfde rituelen, woorden en handelingen bij het slapen gaan bereiden kinderen voor op het naar bed gaan. Verzorgingsmomenten zijn vaak unieke 1 op 1 contacten en dus bij uitstek geschikt voor het scheppen van verbondenheid en geborgenheid. Respect voor het kind in de manier waarop de pedagogisch medewerkster het kind aanraakt, zorgt voor vertrouwen en plezier in elkaar. De rituelen, herhalingen en voorspelbaarheid bij het verzorgen is heel belangrijk voor de emotionele veiligheid: het kind weet wat er gaat gebeuren. Kinderen ontwikkelen zich van afhankelijk naar steeds meer zelfstandig en worden zich in toenemende mate bewust van hun eigen lijf en hun behoeftes aan slaap en zich ontlasten. Niet alle peuters slapen. Indien gewenst is er een vaste plek in de slaapkamer. Bedden zijn genummerd en in de slaapkamer hangt een formulier waar je kunt aflezen waar ieder kind slaapt.

Randvoorwaarden slapen (zie protocol veilig slapen)

- De slaaptijden zijn afgestemd op de persoonlijke behoefte aan slaap en rust van de kinderen
- Elk kind slaapt altijd in hetzelfde bed (formulier daarvan hangt in de slaapkamer)
- Er wordt toezicht gehouden conform de afspraken in het protocol veilig slapen. Hierbij wordt ook het vier-ogen-principe gewaarborgd door bijvoorbeeld het gebruik van een babyfoon.

- Kinderen slapen of rusten als ze moe zijn, zelfs als dit gebeurt buiten de vastgestelde slaaptijden, en worden uit zichzelf wakker.
- Kinderen worden uit bed gehaald, begroet, geknuffeld en verschoond ,zodra ze helemaal wakker zijn
- Geen speenkoorden i.v.m. verstikkingsgevaar.
- Kinderen hebben een eigen slaapzak. Deze zitten in de mand. In de mand zit ook indien gewenst een speen of knuffel

Ophalen

Het haalmoment is ook een overgangsmoment, namelijk van SWV naar thuis. Door ervoor te zorgen dat elk kind zijn eigen ritueel heeft tijdens dit haalmoment, helpen we ze met deze overgang. Kijkend naar de behoefte van het kind, kan zo'n ritueel bestaan uit het zelf inpakken van de tas net voordat de ouders komen, het even af mogen maken van een tekening of spelletje in aanwezigheid van de ouder, het afscheid nemen van andere kinderen en/of speelmateriaal met bijvoorbeeld een liedje. Voor ouders is het bij het ophalen belangrijk om te horen hoe hun kind de dag beleefd heeft.

Randvoorwaarden bij halen

- Er zijn praktische afspraken over het ophalen van het kind en deze zijn bij ouders bekend (wie pakt de spullen van het kind, hoe kan de ouder horen wat er die dag gedaan is).
- Ouders zijn geïnformeerd over belang van een afscheidsritueel en begroetingsritueel en de rol die de medewerker en zichzelf daarin kunnen spelen.
- Ouders zijn bekend met de manier waarop wordt overgedragen (o.a. mondeling, op een informatiebord).

Pedagogisch handelen bij het ophalen

Ook bij het ophalen is het handelen van de medewerkster afgestemd op de behoefte van ouder en kind.

Een peuter dribbelt vaak al enthousiast op de ouder af en wil dan liefst meteen naar huis, terwijl de ouder dan soms nog wat wil horen of vertellen. Daarin tegen zijn ook peuters die nog even willen blijven. De pedagogisch medewerkster begeleidt dit moment door de gevoelens van het kind en ouder te verwoorden zodat de overgang van kinderdagverblijf naar huis wordt gewaarborgd .

Bij het brengen en halen is er dagelijks tijd om informatie uit te wisselen over het kind. Bijvoorbeeld als er iets bijzonders is gebeurd zoals bij een valpartij of een ruzie. Indien een ander dan de ouder/verzorger het kind komt ophalen, moet dit van tevoren aan ons zijn door gegeven. Is dit niet gebeurd, dan bellen wij altijd met de ouder/verzorger.

Op SWV wordt dagelijks gestreefd naar het leveren van een zo hoog mogelijke kwaliteit. De GGD inspecteert in opdracht van de gemeente jaarlijks alle locaties of er kwalitatief.

Handelen ontwikkelen en signaleren problemen bij kinderen

Vanuit onze samenwerking met het CJG Veenendaal, bespreken wij kinderen waarbij bepaalde dingen opvallen, die afwijkend gedrag vertonen en die extra ondersteuning nodig hebben. Wij kunnen ten alle tijden contact met hen opnemen en zij ook met ons. Dit gaat altijd in overleg met de ouders en/of verzorgers. Wij hebben hiervoor een protocol geschreven. Deze kan ten alle tijden opgevraagd worden door ouders en/of verzorgers.

Stagiaires en vrijwilligers

In ons protocol stagiaires en vrijwilligers staat beschreven welke taken zij wel en niet uit mogen voeren. Zij werken nooit alleen op de groepen en zullen altijd onder toezicht van een pedagogisch medewerker zijn of haar taken uitvoeren. Ze beschikken over een VOG en deze is ook gekoppeld aan DUO. Hierdoor is er continu screening.

Pedagogisch coach

Om ervoor te zorgen dat wij als Spelendwijs blijven leren, en ontwikkelen maken wij gebruik van een pedagogisch coach. Onze coach ondersteunt onze medewerkers, coacht hen en kijkt mee bij situaties waarbij het nodig kan zijn om de medewerker of een kindje extra te ondersteunen. In het geval dat dit een kind betreft, gaat dit in overleg met ouders/verzorgers

Extra opvang en ruiltegoed

Spelendwijs werkt met tegoeden. Dit betekent dat wanneer uw kind tenminste 24 uur voor opvang in geval van ziekte afgemeld wordt, u hiervoor tegoed ontvangt. Dit tegoed kunt u inzetten op een dag waarop u geen opvang afneemt. Wel is hier van belang dat er plek is qua kindaantallen, en qua medewerkers. Het kan dus ook zijn dat uw aanvraag wordt afgekeurd. Uw tegoed blijft dan staan. Het is niet mogelijk om deze tegoeduren om te zetten naar een vaste dag, of in mindering op uw factuur.